

The Holy See

PILGRIMAGE TO THE HOLY LAND ON THE OCCASION OF THE 50th ANNIVERSARY
OF THE MEETING BETWEEN POPE PAUL VI AND PATRIARCH ATHENAGORAS IN JERUSALEM

(24-26 MAY 2014)

VISIT TO THE YAD VASHEM MEMORIAL

ADDRESS OF POPE FRANCIS

Jerusalem

Monday, 26 May 2014

Video

נאום ביד ושם

"אדם, איכה?" (ראה בראשית ג:9).

היכן אתה אדם? עד אנה הגעת?

במקום הזה, אות זיכרון השואה, אנו שומעים את שאלת האלוהים מהדהדת: "אדם, איכה?".

בשאלה הזו נשמע כל כאבו של אב שאיבד את בנו!

האב ידע את הסיכון שבחירות; הבין שהבן יכול היה לאבד את עצמו...

אולם, אולי אף האב לא יכול היה לדמיין נפילה שכזו, תהום שכזו!

כאן, כשאנו עומדים אל מול האסון שאין דומה לו, השואה, הזעקה הזו, "איכה?!", מהדהדת כקול האובד בתהום ללא תחתית...

אדם, מי אתה? אינני מזהה אותך עוד.

מי אתה, אדם? למה הפכת?

לאילו זוועות נעשית מסוגל?

מה גרם לך להגיע לשפל שכזה?

זהו לא עפר האדמה שממנו הוצאתיך. עפר האדמה טוב הוא, מעשה ידיי.

זוהי גם לא נשמת החיים שהפחתי באפיך. רוח זו באה ממני והיא טובה מאד (ראה בראשית ב:7).

לא, תהום זו לא יכולה להיות פרי מעשיך, מעשה ידיך, מעשה ליבך...

מי השחית אותך? מי עיוות אותך?

מי זיהם אותך במחשבה שאתה יכול לנכס לעצמך את הטוב ואת הרע?

מי שכנע אותך שהינך אל?

לא זו בלבד שעניית ורצחת את אחיך, אף העלית אותם קרבן לעצמך. עשית עצמך לאלוהים.

היום, אנו שבים לכאן כדי להקשיב לקול האלוהים: "אדם, איכה?"

מהאדמה עולה יבבה כנועה: רחם עלינו ה'. לך ה' אלוהינו הצדק, לנו המבוכה ובושת הפנים. (ברוך א:15).

באה עלינו רעה גדולה אשר לא נעשתה תחת כל השמיים (ראה: ברוך ב:2). כעת, ה', שמע תפילתנו, שמע תחינתנו, הושע-נא ברחמיך, הושע-נא ממפלצתיות זו.

ה', כל-יכול, נפש מיוסרת זועקת לך: שמע, ה', ורחם-נא!

חטאנו לך, אתה המולך לעד (ברוך ג:1-2).

זכור-נא אותנו ברחמיך. תן לנו את החסד להתבייש במה שאנו, כבני האדם, יכולנו לעולל, להתבייש באלילות שאין שנייה לה; בכך שבזנו וחירבנו את בשרנו שלנו, אותו לשת מן הרגבים, את הבשר שהחיית בנשמת אפך.

לעולם לא, ה', לעולם לא עוד!

אדם, איכה!?

הננו כאן, ה', בבושה על מה שהאדם, שנברא בצלמך וכדמותך, יכול היה לעשות.

זכור אותנו ברחמיך!